

ПОВАМПИРЕНИ

"Состојбата во Македонија е стабилна и во моментот не постои опасност од прелевање на кризата од Косово во Македонија" - заклучи Советот за безбедност на Република Македонија.

НАТО призна дека нападите на косовските Албанци врз српското население биле однапред испланирани.

"Тие се борат против напредокот што го постигнавме изминативе четири години и ова е нивен последен обид да ја уништат меѓуетничката интеграција на Косово" - изјави Дерек Чепел, портпарол на мисијата на Обединетите нации на Косово.

■ Пишува: **Рената МАТЕСКА**

Балканот по некое непишано правило не може да мирува и повторно ескалира како вулканско окно - овојпат на Косово по којзнае којпат. Наизглед од детска игра настаните добија сериозни размери при што УНМИК се најде затечен и изненаден од неочекуваниот бран на насилство, кој според сè (констатација на странските мировници) е резултат на претходно добро смислено сценарио. Духовите на војната се разбрануваа. Останува да се надеваме дека сè она што се случува на неколку десетици километри од нашата северна граница само маргинално ќе се одрази кај нас, бидејќи кога мечката игра во соседниот двор, не е исклучено да затропа (скраја да е) и на наша врата.

Билансот на жртвите на Косово за време на албанското насилство од 17 до 20 март според извештајот на УНМИК говори дека загинаа 28 лица, повредени се 851 лице, од кои 22 потешко. Меѓу повредените има 98 припадници на полицијата на ОН и Косовскиот заштитен корпус (КЗК), и 55 војници на КФОР.

Запалени се и уништени 27 возила на ОН, 23 се оштетени, како и 17 возила на косовската полиција и 24 цивилни возила. За време на насилството опожарени се 270 српски куќи, а 80 се оштетени. Вкупно се опожарени 30 православни цркви и манастири, од кои многу беа бисери на српското културно наследство под заштита на УНЕСКО. Оштетени се уште 10 православни цркви и храмови. Според податоците на српските државни органи, во албанските насилства над Србите загинале седум српски цивили, а во судирите со припадниците на меѓународните сили загинаа 24 Албанци. Од своите домови се избркани околу 4.000 Срби.

Насилството изби на 17 март по информациите на албанските медиуми дека локалните власти и УНМИК пронашле во реката Ибар, во близина на селото Чабра, тела на две албански деца кои во реката скокнале, наводно, бегајќи од српски деца

од селото Зупче. Поради тоа Албанците од јужниот дел на Косовска Митровица организираа демонстрации, едната група тргна да го премине мостот и да се упати кон северниот дел, каде што живеат Срби.

Портпаролот на УНМИК, Дерек Чепел, веднаш по случувањата изјави дека истрагата сè уште не е почната, така што не може да се утврди дали децата сами паднале во реката или некој ги присилил на тоа. Но, каков и да беше исходот од истрагата (иако подоцна се утврди дека давењето не е дело на локалните Срби) сè беше залудно, бидејќи веќе се пролеа крв.

КРИЗА

За Советот за безбедност на Република Македонија состојбата кај нас е стабилна и во моментот не постои опасност од прелевање на кризата од Косово во Македонија.

- "Треба да се остане буден. Надлежните институции ќе продолжат да ја следат ситуацијата со засилено темпо и соодветно на ситуацијата ќе ги преземаат потребните активности" - изјави премиерот Бранко Црвенковски.

Министерот за одбрана, Владо Бучковски, за состој-

ДУЖОВИ НА ВОЈНАТА

бите на Косово е со став дека кризата може да се прелее, но нема закани за безбедноста на РМ.

- "Ситуацијата на Косово воопшто не е наивна, бидејќи проблемот не е вчерашен, туку тлее подолго време" - рече пратеникот на ВМРО-ДПМНЕ, Жарко Караџоски.

Портпаролот на СДСМ, Борис Кондарко, смета дека ситуацијата на Косово нема да се одрази врз безбедносната ситуација во Македонија, а слично мислење има и пратеникот од ДУИ - Талат Џафери. За Стојан Андов од ЛП актуелната ситуација на Косово веројатно е поврзана со извесни внатрешни случувања во покраината.

- "Дајте им ја власта на легитимно избраните луѓе од Косово доколку не можете да се справите со ситуацијата" - им порача Абдулади Вејсели на претставниците од меѓународната заедница.

Според воените експерти од Македонија, ситуацијата на Косово нема да има директно влијание врз Македонија, туку кризата ќе се одрази на вокабуларот и динамиката на претседателските избори.

МИСИЈА

- "Пет години по операцијата на НАТО за истерување на српските војници, Ко-

сово останува буре барут во срцето на Балканот" - пишуваат странските медиуми по еруптирањето на воените дејствија на Косово.

- "Бидејќи Албанците веќе долго време се во неизвесност за идниот статус на Косово, тие се нервозни и напнати" - изјави по случувањата портпаролот на КФОР, Стефан Реченбергер.

- "И порано имало насилства на Косово, но овојпат стануваше збор за координирани напади. Насилството изби на неколку места во исто време, што укажува дека нападите биле испланирани однапред" - изјави портпаролот на УНМИК, Дерек Чепел.

Цивилниот администратор на Косово, Хари Холкери, рече дека можеби нападите на почетокот навистина започнале спонтано, но подоцна во нивното изведување и планирање учествувале одредени екстремистички групи.

- "Нападите врз Србите на Косово немаат спонтан карактер, најверојатно зад нив стои предизборната стратегијана одредени политички партии пред октомвриските избори", рече координаторот на Пактот за стабилност на Југоисточна Европа, Ерхард Бусек.

Масовното насилство на Косово претставува етничко

чистење, оцени командантот на Вооружени сили на НАТО во Јужна Европа, адмирал Грегори Џонсон. Последните случувања на Косово претставуваат пораз на меѓународната заедница и на УНМИК, оцени членот на Комитетот за надворешна политика на Европскиот парламент, Дорис Пак.

- "Овој криминален акт е неприфатлив и претставува закана за обидите за подобра иднина на Косово", се вели во писмената изјава на високиот претставник за заедничка надворешна и безбедносна политика на ЕУ, Хавиер Солана, во која се додава дека "злосторниците мора да бидат изведени пред лицето на правдата".

- "Опасноста во Косово е реална и покажува дека конфликтите пет години по воспоставувањето на меѓународните мировни мисии во покраината, не се завршени", потенцираше главната обвинителка од Хашкиот трибунал, Карла Дел Понте.

За четири години градење меѓуетничка толеранција и којзнае колкава сума фрлена за создавање соживот, претставниците на меѓународната заедница сфатија дека долго време живееле во заблуда. Синдромот на национална нетрпеливост, одмазда, крвна одмазда и

слично за жал не можат туку така да се искоренат кај некои балкански племиња. КФОР и УНМИК не можеа да го сопрат крвопролевањето на Косово. Мисијата на Косово имаше речиси 50.000 војници кога се распореди на Косово во 1999 година. Најголеми кастрења во составот на КФОР имаше во 2002 и 2003 година, кога ангажираните во Ирак и Авганистан ги принудија членките на НАТО да повлечат голем дел од своите војници на Косово. КФОР драстично ги намали патролите околу српските населби при крајот на 2003 година. Очигледно некој тоа знаеше "убаво" да го пресмета и искористи.

Во средината на март на Косово можеше да се види "реалити шоу" на југословенскиот филм "Убавите села - убаво гора". Денот 22 март беше прогласен за ден на жалост за жртвите настрадани на Косово. Меѓународната заедница за првпат ги прогласи Србите за жртви на етничко чистење.

- "На Косово се случува Кристалнахт" - изјави претставник на УНМИК алудирајќи на погромот на германските Евреи извршен во два дена во 1938 година, додека погромот на неалбанското население на Балканот трае со години.